

14.2.2024

Kaupunkitekniiikan keskus
Investoinnit, Suunnittelu
Ville Sorvali

TELANIITYN LÄHILIIKUNTA-ALUEEN PUISTOSUUNNITELMIEN ASUKASPALAUTEEN KOOSTE JA VASTAUKSET

Kaupunkitekniiikan keskus kiittää kaikkia palautteenantajia. Telaniityn asemakaava-alueelle suunnitellun lähiliikunta-alueen puistosuunnitelmaluonnokseen saatiin yli 200 kommenttia Otakantaa.fi -palvelun kautta ja sähköpostitse.

Palaute ja keskustelu keskittyi hankkeen puoltoon tai vastustamiseen. Molempia näkökulmia perusteltiin kommentteissa laajasti.

Palautteen perusteella puistosuunnitelman periaatteisiin ei tehdä muutoksia. Palautetta huomioidaan toteutussuunnitelmien laadinnassa sekä työmaajärjestelyissä.

Suunnitelmakommenteissa sivuttu Gräsanojan kunnostus on erillinen hanke, joka etenee lähivuosien aikana omana projektinaan. Lähiliikunta-alueen rakentamisen aikataulu tarkentuu jatkosuunnittelun aikana. Hankkeiden rakentamisen mahdollista yhteensovittamista selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä. Pesu- ja pukutilarakennuksen rakentamisesta omassa aikataulussaan vastaa Espoon kaupungin Tilapalvelut. Kenttien, kulkureittien, valaistuksen, maa-, pohja-, hulevesi- ja ympäristörakentamisen osuudesta vastaa Espoon kaupunkitekniiikan keskus. Alueella on tavoitteena saneerata myös jätevesiviemäreitä ja vesijoh-toja, mistä vastaa HSY.

Alle on koostettu saatua palautetta aihepiireittäin yhteen ja pyritty vastaamaan kysymyksiin, toiveisiin ja ilmenneisiin huolenaiheisiin.

Urheilukenttiä ja hanketta **kannattavat** perustelivat näkökulmaansa korostaen mm.:

- voimassa olevan asemakaavan mukaista rakentamista,
- rakentuvaa kaupunkia lähiliikunta-aluearpeineen,
- nykyistä liikuntapaikkavajausta koulujen osalta,
- nykyistä liikuntapaikkavajausta urheiluseurojen ja asukkaiden osalta,
- lähiliikunta-alueen hyvää saavutettavuutta ilman omaa autoa,
- ympäristöystävällisiä kenttien rakennusmateriaaleja,
- alueen joutomaailmeen siistiytymistä ja
- positiivista vaikutusta yleiseen liikkumattomuuteen.

Urheilukenttiä tai hanketta **vastustavat** perustelivat näkökulmaansa korostaen mm.:

- jo asemakaavoitusvaiheessa todettua hankkeen vastustusta,
- lähistön jo nykyistä laajaa urheilumahdollisuustarjontaa,
- kenttien ja toimintojen tarpeettomuutta,
- rakennettavan alueen suurta alaa suhteessa säilytettävään luontoon sekä hankkeen tilavaraukseen,
- rakennusteknisesti haastavaa rakennuspaikkaa,
- tulvimiseen sopivan alueen heikentämistä nykyiseen nähden,
- rakennusmateriaalien huuhtoutumista tulvatilanteissa ympäristöön ja mereen,
- viheralueiden ja kaupunkiluonnon merkitystä osana ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia liikkumismahdollisuudet mukaan lukien,
- kaupunkiluonnon monimuotoisuuden vaalimisen merkitystä sekä ihmisten että eläinten kannalta,
- suojeltujen eläinlajien elinpiirin heikentämistä nykyiseen nähden,
- kenttien myötä yksipuolistuvaa alueen käyttötarkoitusta ja kaupunkikuvaa,
- käyttötarkoitukseen linkittyviä aiheita, kuten liikenne, melu, roskaaminen ja valaistus.

Lähiliikunta-alueen tarve esitettyyn sijaintiin ja kentän taso

Palaute:

Lähiliikunta-alueen tarve ja etenkin jalkapallokentän koko kyseenalaistetaan. Lähellä on Matinkylän urheilupuisto, jossa on jo nykyään toimivat, isot ja riittävät pelikentät. Esitetty sijainti on väärä paikka urheilukenttärakentamiselle, eikä suunnitelman mukaisia toimintoja tarvita tälle alueelle. Jos Matinkylän alueelle tarvitaan kenttiä, niin niitä tulisi ennemmin sijoittaa esimerkiksi urheilupuistoon tai parantaa muita lähialueiden kenttiä (mm. Sandika, Mattlidenin nykyinen kenttä). Niitty toivotaan säilyvän tai aluetta parannettavan muihin tarkoituksiin. Alue on nykyisin tärkeä luonnonomainen virkistysalue lähialueen asukkaille.

Toisaalta hanketta puoltavat näkevät sijainnin hyvänä ja alueen nykyisin joutomaana. Suuri kenttä on tarpeellinen, jotta kasvavan alueen jalkapallojuniorien ja muiden käyttäjien luoma paine nykyisillä kentillä jakaantuu. Koululaiset ja nuoret tarvitsevat lisää liikuntapaikkoja. Sijainti on hyvin saavutettavissa myös ilman autoa.

Vastaus:

Lähiliikunta-alueen tarve erityisesti sisältäen suuren pallokentän on tunnistettu ja lähiliikunta-alueen sijainti on määritetty hyväksytyssä lainvoimaisessa asemakaavassa. 7.1.2021 lainvoimaiseksi tullut asemakaava ohjaa alueen maankäyttöä. Pallokenttä suunnitellaan esitetyn kokoisena, jotta se on käytettävissä monipuolisesti myös koulujen ja seurojen tarpeisiin. Lähiliikunta-alue palvelee valmistuessaan lähialueen asukkaita, koululaisia ja urheiluseuroja.

Mattlidenin koulukeskuksen korttelin pohjoisosaan nykyisen kentän paikalle kaavoitetaan pysäköintilaitosta sekä liikuntahallia. Mattlidenin koulukeskuksen kenttätarpeille on asemakaavoitettu nyt suunniteltava lähiliikunta-alue pallokenttineen. Matinkylän urheilupuiston ja muiden lähialueiden nykyiset kentät eivät riitä tiiviissä ja kasvavassa kaupunkirakenteessa kasvavalle käyttäjämäärälle.

Sandikan kenttä Haukilahdessa pyritään jatkossa parantamaan myös tekonurmikentäksi, mutta se ei poista nyt suunniteltavan lähiliikunta-alueen ja pallokentän tarvetta Matinkylän alueella.

Monitoimikenttä palvelee monia eri käyttäjäryhmiä ja jatkosuunnittelussa määritetään tarkemmin sen varustetaso. Monitoimikentän ei ole tarkoitus palvella esimerkiksi korkeatasoista koripallon pelaamista, johon tekonurmipinta ei sovi.

Tenniskenttiä suunnitellaan kaksi kappaletta, jotka korvaavat Matinkylän urheilupuistosta aiemmin poistuneita tenniskenttiä. Matinkylän urheilupuistossa on nykyisin vain yksi viime syksynä valmistunut tenniskenttä.

Ulkokuntosali varustetaan monipuolisilla kuntoiluvälineillä, joissa osassa on säädettävät painovastukset. Paikalle sijoitetaan myös senioreille sopivia välineitä.

Vaikutukset lähiasukkaille, mm. melu ja valosaaste

Palaute:

Palautteessa ollaan huolissaan, että lähiliikunta-alue lisää rauhallisella alueella liikennettä, melua ja valosaastetta. Asumisviihtyvyyttä kärsii. Kenttävalaistus tulisi jättää pois.

Hanketta puoltavat toteavat, että näin keskeisellä paikalla kaupungissa ei voi olettaa, etteikö liikenteen, liikkumisen, harrastamisen ja elämisen äänet kuuluisi ja kaupungin valaistus näkyisi lähiympäristöön.

Vastaus:

Jalkapallokenttä on sijoitettu asemakaavan osoittamalla urheilu- ja virkistyspalvelujen alueella mahdollisimman kauas nykyasutuksesta. Uusien toimintojen ympärille jää nykyistä suurikokoista puustoa, jonka yhteyteen tehdään myös luontoarvoja tukevaa täydennysistutusta, joka osaltaan pehmentää valaistuksen vaikutuksia ja kenttäalueen näkyvyyttä asutuksen suunaan.

Kenttien valaistus on tarpeellinen, jotta etenkin loppukesän ja syksyn pimenevinä iltoina voidaan käyttää kenttiä. Valaistus suunnitellaan ja mitoitetaan valaistuskannan perusteella tarkemman suunnittelun vaiheessa siten, että kenttien turvallisen ja toimivan käytön edellyttämät vaatimukset täyttyvät. Tarpeetonta häikäisyä pyritään välttämään esimerkiksi mahdollisin häikäisysojien. Valon kantautumista lähiympäristöön ei voida tietenkään täysin estää.

Kentillä on hiljaisuus klo 22–07. Hiljaisuuden aikaan kenttävalaistus sammutetaan. Kenttiä ei talvikunnossapidetä.

Liikenne ja pysäköinti, reitit

Palaute:

Lähialueiden asukkaita huolettua autoliikenteen lisääntyminen ja mahdollinen kentän käyttäjien parkkeeraus kotikaduilla. Nykyiset parkkipaikat nähdään kaukaisina tai vähäisinä. Palautteessa toivotaan ulkoilureittejä tehtäväksi siten, että pyöräilylle olisi erotettu kaista. Osaa reiteistä toivotaan asfaltoitavaksi.

Vastaus:

Suunnittelualueelle ei tehdä erillistä parkkitilaa. Pysäköintiin on mahdollisuus nykyisellä Gräsanlaaksonkujan päässä olevalla uudella pysäköintialueella, jonka kautta myös käyttäjien saattaminen kentälle onnistuu. Pyörällä ja kävellen Telaniityn lähiliikunta-alue on hyvin saavutettavissa. Pyörätelineitä suunnitellaan eri puolille aluetta. Ulkoilureittiyhteyksiä Hauenkalliontielle parannetaan. Reitit tulevat olemaan kivituhkapintaisia puistoraitteja eikä pyöräilylle varata erotettua tilaa. Pyöräilyn pääreitit tai baanat eivät kulje suunnittelualan läpi.

Hulevesien ja tulvavesien hallinta sekä pelialustan muovi

Palaute:

Useassa palautteessa ollaan huolissaan alueen tulvimisesta ja lähiliikunta-alueen rakentamisen vaikutuksista tulvaan. Pelätään, että tulva huuhtelee epäpuhtauksia ja mikromuoveja kentiltä Gräsanojaan ja että kenttä ja raitit jäävät tulvan alle.

Vastaus:

Lähiliikunta-alue suunnitellaan siten, että kentät ja etenkin alueen ulkoilureitit voivat joutua joskus suurimpien tulvien alle. Kentät perustetaan siten, ettei tulva aiheuta rakenteille pysyviä tai merkittäviä haittoja eivätkä rakenteet sorru tulvan seurauksena Gräsanojaan. Esimerkiksi reittien kivituhkapintoja voi joutua suurimpien tulvien jälkeen korjaamaan. Kenttien rakentamista vastaava hulevesitulvatilavuus kompensoidaan laajoin rakennettavien painantein, joita hyödynnetään normaalisateilla myös hulevesien puhdistamiseen ennen alueen vesien pääsyä Gräsanojaan ja edelleen mereen. Meritulvaan Telaniityn rakentamistoimilla ei voida vaikuttaa.

Jalkapallokentän tekonurmelle levitettävä täyttöaines, joka on peliominaisuuksien kannalta välttämätön, tulee olemaan ekologista eikä sen mahdollinen kulkeutuminen ympäristöön aiheuta ympäristöhaittaa. Kumirouhetta ei käytetä. Muilla tekonurmialueilla (tennis- ja

monitoimikenttä, kuntoilualue) täyteaineena käytetään hiekkaa. Tekonurmi ja sen nurmikka itsessään on muovirakenteinen, jolloin kentistä voidaan olettaa irtoavan käytössä kulumuksen seurauksena mikromuoveja kuten vaikkapa kenkien pohjista kulumisen seurauksena. Alueen ritiläkaivoja voidaan varustaa kaivosuodattimin, jolloin osa kentältä karkaa- vasta materiaalista saadaan talteen. Kaikki vedet ohjataan ennen Gräsanojaa hulevesipainanteisiin.

Luontoarvot

Palaute:

Luontoarvojen vaarantaminen, luonnon tuhoaminen sekä puiden poisto huolestuttaa monia palautteenantajia. Liito-oravien olosuhteet huolestuttavat. Nykyinen niitty toimii myös perhosten ja hyönteisten kotina. Roskaaminen paikalla lisääntyy ja kaikki roskat päätyvät Gräsanojaan.

Vastaus

Telaniityn suunnitellut kentät sekä niiden yhteyteen rakennettavat hulevesipainanteet on sijoitettu maaston avoimemmille kohdille. Yhtenäiset puustoiset alueet tukevat useamman lajin elinoloja kuin avoin niitty.

Puistosuunnitelmassa liito-oravan elinpiireihin liittyvät tiedot perustuvat vuosina 2020 ja 2022 laadittuihin liito-oravaselvityksiin. Suunnitelmaa on laadittu yhteistyössä Espoon ympäristön-suojelun edustajien kanssa. Suunniteltujen kenttien itälaidan kohdalla on tällä hetkellä liito-oravien kulkureitti, joka perustuu nykypuuston latvuksiin. Alueella on nykyisiä vesi- ja jätevesiputkia, joita on tavoitteena uusia hankkeen yhteydessä. Liito-oravan kulkureitin säilymistä varmistetaan saneeraamalla samalla kohdalla olevat maanalaiset putkilinjat auki kaivamattomin menetelmin (sujutus), jolloin nykyistä puustoa voidaan säästää. Putkilinjojen päällä kasvien puiden yhteyteen tehdään lisäpuustutuksia, kuten myös Gräsanojan varteen. Gräsanojan varressa lisäpuustosta on hyötyä monipuolisesti ojan varren ekologian, ojapenkereiden pysyvyyden sekä viihtyisyyden näkökulmista. Telaniityssä on tunnistettu myös lepakkoaluelaita, jotka ovat luokan II alueita (liikkumis- tai ruokailualueita), mutta niitä ei ole lakisääteisesti pakottavaa velvoitetta huomioida maankäytön suunnittelussa. Suunnitelmassa lepakot hyödyntävät samoja alueita kuin liito-orava.

Merkityksellistä vesieliöiden kannalta on työmaanaikaisten vesien hallinta; työmaavesien käsittely ennen vesien päästämistä Gräsanojaan. Työmaanaikaista vesien hallintaa suunnitellaan jatkosuunnittelussa.

Alueella ei ole tunnistettu muita erityisiä luontoarvoja.

Muita:

Palaute:

Alueelle toivotaan koirapuistoa. Osa toivoo koirapuistoa hankkeen sijaan ja osa lisättäväksi suunnitelmaan.

Vastaus:

Espoon Kaupunki on tunnistanut Haukilahti-Matinkylä alueen koira-aitaustarpeen. Kun Telaniityn alueelle esitetyt toiminnot suunnitellaan nykyisen kokoisina, suunnittelualueella ei ole tilaa koira-aitaukselle. Koira-aitauksen toteutus alueelle vaatisi kajoamista säilyvään metsikköön ja/tai liito-orava-alueille. Koira-aitaus voisi sopia Gräsanojan länsipuolelle Matinpuronrantaan vasta rakentuneen baanaosuuden ja Gräsänlaaksonkujan pysäköintialueen läheisyyteen, jossa on nykyisin avointa aluetta. Asiaa selvitetään, ja koira-aitauksen mahdollinen suunnittelu lähialueelle on erillinen hanke

Palaute:

Espoossa tulisi vaalia enemmän viherympäristöjä eikä kaikkia paikkoja tarvitse rakentaa täyteen.

Vastaus:

Tässä kohteessa on melko tuore, hyväksytty ja lainvoimainen asemakaava, joka ohjaa alueen suunnittelua. Asemakaava ohjaa tähän sijaintiin alueella tarpeelliset urheilutoiminnot, reitit ja hulevesipainanteet. Puistosuunnitelmassa on pyritty säästämään niin paljon nykyistä puustoa ja luontoa kuin mahdollista.

Palaute:

Suunnittelualueelle toivotaan padelkenttiä.

Vastaus:

Espoon kaupunki ei toistaiseksi toteuta padelkenttiä. Espoossa olevat padelkentät ovat yksityisten yrittäjien toimesta tehtyjä ja ylläpidettyjä. Jotta yrittäminen olisi kannattavaa, maksullisia padelkenttiä tulisi olla useita samassa kohteessa. Tälle alueelle ei varata tilaa padel-yrittäjille, sillä se veisi suuren osan muusta vapaammin käytettävissä olevista toiminnoista.

Palaute:

Kenttien ja ulkoilureittien välille toivotaan puita näkösuojaksi, jolloin kävelijät eivät häiriinny toiminnoista.

Vastaus:

Suurempia istutuksia ja etenkin lehtipuita pyritään välttämään aivan kenttien vierellä, sillä niistä kulkeutuu lehtiroskaa kentille. Alue ylipäättään on jäsennelty siten, että mahdollisimman leveä puustokaistale sijoitetaan kenttien asutuksen puolelle.